

بورس فرانکفورت؛ یکی از سه بورس برتر دنیا

ریشه‌های پیدایش بورس فرانکفورت به قرن یازدهم باز می‌گردد؛ از سال ۱۵۸۵ به عنوان سال «تولد» بورس اوراق بهادار فرانکفورت یاد می‌شود. بورس‌های آمستردام، لندن و فرانکفورت نخستین بورس‌های اوراق بهادار در دنیا به‌شمار می‌روند.

به گزارش پایگاه خبرنگاران گروه بورس، بانک و بیمه گزارش خبر، بورس اوراق بهادار فرانکفورت Frankfurt Stock Exchange، یکی از بزرگترین مراکز تجارت اوراق بهادار در جهان است. با سهمی در گردش مالی حدود ۹۰ درصد، بزرگترین بورس از هفت بورس کشور آلمان است. این بورس توسط Deutsche BÖrse AG (بورس دویچه) اداره می‌شود که خود یک نهاد تحت قوانین عمومی است. بورس اوراق بهادار فرانکفورت با بیش از ۲۰۰ شرکت پذیرفته شده و ارزش بازار حدود ۲ تریلیون دلار از جمله بورس‌های بزرگ و بین‌المللی به‌شمار می‌رود.

بورس اوراق بهادار فرانکفورت تسهیل‌گر معاملات الکترونیکی پیشرفته، تسویه حساب و سیستم‌های اطلاعاتی است؛ به همین دلیل این بورس می‌تواند به خوبی نیازهای رو به رشد تجارت فرامرزی و بین‌المللی را برآورده کند. افزون بر تجارت تخصصی در بورس فرانکفورت، سیستم معاملات کاملاً الکترونیکی (Xetra)، یکی از پلتفرم‌های تجارت الکترونیکی پیشرو در جهان است. با راه‌اندازی Xetra در سال ۱۹۹۷، بورس فرانکفورت موقعیت خود را به عنوان مکانی جذاب برای سرمایه‌گذاران خارجی و فعالان بازار تقویت کرد و به یک رقیب مهم برای بورس‌های قدرتمند و بزرگ دنیا تبدیل شد. امروزه بورس فرانکفورت یک مرکز تجاری بزرگ بین‌المللی است؛ به طوری که از حدود ۲۰۰ شرکت کننده در این بازار، تقریباً نیمی از کشورهایی غیر از آلمان هستند.

اقتصاد و بازارهای مالی آلمان

آلمان با جمعیت بیش از ۸۳ میلیون نفر، یکی از مهم‌ترین کشورهای اتحادیه اروپا در زمینه اقتصاد و سیاست است، که در عرصه جهانی نیز جزء کشورهای تأثیرگذار در زمینه‌های مختلف محسوب می‌شود. بر اساس داده‌های رسمی بانک جهانی، در سال ۲۰۲۱ به طور کلی ارزش تولید ناخالص داخلی در سراسر جهان ۹۴ هزار میلیارد دلار بوده که ارزش تولید ناخالص داخلی آلمان در سال گذشته میلادی ۴.۲ هزار میلیارد دلار بوده که به تنهایی برابر با ۴.۵ درصد کل تولید ناخالص داخلی جهان است.

جایگاه GDP آلمان در میان ۱۰ کشور برتر دنیا

طی سال‌های اخیر وضعیت اقتصادی این کشور همواره رو به رشد بوده و افزون بر بزرگترین اقتصاد اروپا، این کشور به چهارمین اقتصاد بزرگ جهان پس از آمریکا، چین و ژاپن تبدیل شده است. آلمان دومین صادر کننده کالا در جهان و اولین در قاره اروپا است؛ یکی از مهم‌ترین ویژگی‌هایی که سرمایه‌گذاران بین‌المللی را به سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار آلمان ترغیب می‌کند، نقدشوندگی بالای بازارهای مالی این کشور است.

پیشینه بورس فرانکفورت

خاستگاه بورس فرانکفورت به نمایشگاه‌های تجاری قرون وسطایی در قرن یازدهم بازمی‌گردد؛ در آن زمان نمایشگاه‌های تجاری قرون وسطایی در این شهر برگزار می‌شد. این روند ادامه یافت و در قرن شانزدهم فرانکفورت به شهری ثروتمند و شلوغ با اقتصادی مبتنی بر تجارت و خدمات مالی تبدیل شد. در سال ۱۵۸۵، بورسی برای تعیین نرخ‌های مبادله ارز ثابت تأسیس شد که از آن به‌عنوان «تولد» بورس اوراق بهادار یاد می‌شود. طی همین سال‌ها همگام با لندن و پاریس در فرانکفورت نیز یک بازار اوراق بهادار تشکیل شد. در طول قرون بعدی فرانکفورت در کنار آمستردام، لندن و پاریس به یکی از اولین بورس‌های جهان تبدیل شد و بانکدارانی همچون مایر آمشل روچیلد و ماکس واربورگ تأثیر قابل توجهی بر تجارت مالی فرانکفورت داشتند. در سال ۱۸۷۹ بورس فرانکفورت به ساختمان جدید خود در BÖrseplatz نقل مکان کرد. در طول یک سوم پایانی قرن نوزدهم، فرانکفورت همواره یک مرکز مالی بزرگ در جهان به‌شمار می‌رفت.

در سال ۱۹۴۹ پس از جنگ جهانی دوم و ایجاد ثبات مالی، بورس فرانکفورت به عنوان بورس اوراق بهادار پیشرو در آلمان با سرمایه‌گذاری‌های ملی و بین‌المللی به بزرگ‌ترین بازار مالی آلمان تبدیل شد.

در ادامه فعالیت این بازار و در سال ۱۹۶۹ موج تغییرات عصر دیجیتال به بورس فرانکفورت رسید تا معامله‌گران با استفاده از سیستم BÖrse AG به معاملات الکترونیکی دارایی‌ها و اوراق بهادار خود بپردازند.

در طول دهه ۱۹۹۰، بورس فرانکفورت به بستری برای Neuer Markt (به آلمانی به معنای بازار جدید) به عنوان بخشی از رونق جهانی بورس تبدیل شد. در سال ۱۹۹۳ Frankfurter WertpapierbÖrse (بورس سهام فرانکفورت) به Deutsche BÖrse AG (دویچه بورس) تبدیل شد و مشاغل را برای این بورس راه‌اندازی کرد.

نهادهای نظارت بر معاملات بورس اوراق بهادار آلمان

انجام صحیح معاملات بورس و همچنین فرآیند صحیح قیمت گذاری توسط اداره نظارت بر معاملات TSO نظارت می‌شود. چندین نهاد در این بخش همکاری نزدیک دارند. هدف، نظارت بر بازار محافظت از سرمایه گذار و جلب اعتماد به مکانیسم‌های بازار است.

اداره نظارت بر معاملات TSO یک نهاد نظارتی مستقل بر بورس است که بر بازارها نظارت دارد. TSO بر انجام صحیح معاملات در فضاهای تجاری Eurex و Xetra و همچنین در تجارت تخصصی در بورس فرانکفورت نظارت می‌کند. TSO بی‌نظمی، اختلال و دستکاری‌ها را تجزیه و تحلیل می‌کند و به مقامات نظارتی و BaFin اطلاع می‌دهد. مرجع نظارت مالی فدرال BaFin، مسئول بررسی موارد مشکوک به تجارت داخلی و دستکاری بازار در سطح فدرال است.

(برای آشنایی با BaFin اینجا را کلیک کنید <https://www.sena.ir/news/۷۷۶۴۹>.)
۳ نهاد نظارتی بر عملکرد و اجرای صحیح بورس اوراق بهادار آلمان نظارت دارند که عبارتند از:
مرجع نظارت مالی فدرال (BaFin)
مرجع نظارت بر مبادلات (BAB)
مرجع نظارت بر معاملات (TSO)
هدف آنها اطمینان از رعایت استانداردهای ملی و بین‌المللی است.

فرآیند معاملاتی در بورس اوراق بهادار فرانکفورت FFWB
بازار اوراق بهادار فرانکفورت یا Frankfurter Wertpapierbörse که به اختصار در میان سرمایه‌گذاران و رسانه‌های مالی «FWB» نامیده می‌شود در ناحیه «Innenstadt» و در منطقه تجاری موسوم به «Bankenviertel» واقع شده است.
بر اساس آمار دویچه بورس (به زبان آلمانی دویچه بورزه) یا همان شرکت اداره کننده بورس فرانکفورت در مارس ۲۰۱۹ ارزش بازار بورس فرانکفورت حدوداً ۱/۹۹ تریلیون دلار بوده و در جایگاه دوازدهمین بازار بورس بزرگ جهان قرار گرفته است.
برای درک سازوکار بازار بورس فرانکفورت نخست لازم است با مأموریت سازمانی دویچه بورس یا Deutsche Börse AG آشنا شد. دویچه بورس در سال ۱۹۹۳ تأسیس شد و یک نهاد سازمان‌دهنده بازار مالی و ارائه دهنده خدمات معاملاتی است که عمده فعالیت آن شامل تهاتر، تسویه، نگهداری اوراق بهادار و مشتقات، جمع‌آوری داده‌های بازار و پشتیبانی از سامانه‌های معاملات الکترونیکی است.
در حال حاضر این شرکت با بیش از ۵ هزار نفر نیرو و تأسیس دفاتر متعدد در نقاط مختلف جهان به سرمایه‌گذاران بازارهای مالی در ایالات متحده، اروپا و آسیا خدمات ارائه می‌کند.

دویچه بورس از طریق دو پلتفرم معاملاتی «Xetra» و «Börse Frankfurt» بازار نقدی بورس فرانکفورت را اداره می‌کند. Xetra پلتفرم معاملات الکترونیکی مربوط به خرید و فروش سهام، اوراق قرضه، شاخص‌ها، ETFها و قراردادهای کالاهایی در بازار بورس فرانکفورت است. حدود ۹۰ درصد از معاملات سهام این بازار در Xetra انجام می‌شوند.

در طرف مقابل تالار Börse Frankfurt محلی برای انجام معاملات عمده اوراق بهادار میان سرمایه‌گذاران (شرایط خاص) است. در این بازار امکان دسترسی به انواع دارایی‌ها در خود بازار مالی آلمان یا بورس‌های بین‌المللی وجود دارد.

در حال حاضر، بیش از ۱.۴ میلیون اوراق بهادار قابل معامله مانند سهام، اوراق قرضه، ETN، ETC، ETF، وجوه، ضمانت‌نامه‌ها و گواهی‌ها در این بورس وجود دارد. در بورس اوراق بهادار عرضه و تقاضای اوراق بهادار با هم جمع شده و با تعیین قیمت جبران می‌شود و با میانجیگری متخصصان معاملات کف (بازارساز) با این قیمت‌ها اجرا می‌شود. هدف اصلی، معاملات بورس افزایش شفافیت بازار، نقدینگی بیشتر، کاهش هزینه‌های معاملات و امنیت در برابر دستکاری است.

به دلیل موقعیت اقتصادی برتر کشور آلمان و وجود کسب‌وکارهای مختلف در این کشور، انبوهی از شرکت‌های فعال در حوزه‌های گوناگون در بورس فرانکفورت عرضه و پذیرش شده‌اند.

از مهم‌ترین شرکت‌ها نیز می‌توان به هواپیمایی لوفت هانزا، شیمیایی و داروسازی بایر، آرایشی و بهداشتی هنکل، صنایع مورتوی باواریا یا همان برند خودروبی معروف BMW، آرایشی و بهداشتی بایرسدورف، خودروسازی فولکس واگن و پوشاک هوگو باس اشاره کرد.
شاخص‌های اصلی معاملاتی در این بازار مالی شامل SDAX، MDAX، VDAX، CDAX، LDAX، TecDAX و EuroStoxx ۵۰ می‌باشند. با این حال شاخص «Deutscher Aktienindex» که معروف به DAX یا DAX ۳۰ است، به عنوان شاخص اصلی و محبوب‌ترین آن‌ها در نظر گرفته می‌شود.

شورای بورس اوراق بهادار فرانکفورت

شورای بورس یک انجمن کلیدی برای تصمیم‌گیری درباره مسائل و تحولات اساسی در بورس اوراق بهادار فرانکفورت است. هیأت مدیره درباره تمام مسائل مهم اساسی نیاز به تأیید شورای بورس دارد. از جمله وظایف شورای بورس، انتصاب، عزل و نظارت بر هیأت مدیره است. همچنین شورای بورس قوانین بورس، مقررات کارمزد و شرایط معاملات در بورس را صادر می‌کند.

شورای بورس فعلی بورس فرانکفورت دارای ۱۸ عضو است که در ۲۸ نوامبر ۲۰۱۹ برای مدت سه سال انتخاب شدند. شورای بورس برای جلسه موسس خود در ۲۳ ژانویه ۲۰۲۰ تشکیل جلسه داد.

روزها و ساعات کاری بورس آلمان

بورس فرانکفورت از ساعات کاری مشخصی برخوردار است؛ معاملات در پلتفرم Xetra از ساعت ۹ صبح تا ۵:۳۰ عصر و معاملات تالار از ساعت ۸ صبح تا ۸ عصر به وقت محلی صورت می‌پذیرند.

همچنین بازار مالی فرانکفورت طی روزهای دوشنبه تا جمعه به جز تعطیلات رسمی (ملی) مشغول به فعالیت است. این تعطیلات شامل روز سال نو، کریسمس، آدینه نیک، روز بعد عید پاک، دوشنبه سفید و روز کارگر می‌شود. البته شب سال نو و کریسمس هم جزء تعطیلات محسوب می‌شوند.

شاخص DAX ۴۰

شاخص سهام آلمانی (Deutscher Aktienindex (DAX)، یک شاخص بازار سهام است که متشکل از ۴۰ شرکت بزرگ آلمانی است که در بورس فرانکفورت معامله می‌شوند و یک شاخص بازده کل است. قیمت‌ها از محل معاملات Xetra گرفته شده است.

۴۰ شرکت ارزشمند بورس فرانکفورت در شاخص دکس فهرست شده و در مجموع حدود ۸۰ درصد از کل ارزش این بازار را به خود اختصاص می‌دهند. شاخص دکس علاوه بر بازار سهام به عنوان شاخصی برای سنجش وضعیت اقتصادی آلمان در نظر گرفته می‌شود.

منبع: پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا)